

OORLOG

Jochen Rausch

Oorlog

VERTAALD UIT HET DUIJS DOOR
LUCIE SCHAAP EN MAAIKE BIJNSDORP

Lebowski Publishers, Amsterdam 2014

Oorspronkelijke titel: *Krieg*

© Oorspronkelijke uitgave: Berlin Verlag in der Piper Verlag GmbH, Berlin 2013

© Jochen Rausch, 2013

© Vertaling uit het Duits: Lucie Schaap en Maaïke Bijnsdorp, 2014

© Nederlandse uitgave: Lebowski Publishers, Amsterdam 2014

© Auteursfoto: Thomas Hendrich

Omslagontwerp: Dog and Pony

Omslagfoto: Getty Images / Woods Wheatcraft

Typografie: Perfect Service, Schoonhoven

ISBN 978 90 488 2118 1

ISBN 978 90 488 2119 8 (e-book)

NUR 302

www.lebowskipublishers.nl

www.jochenrausch.com

Lebowski Publishers is een imprint van Dutch Media Books bv

‘Je gezin is eigenlijk het enige wat je hebt.’
Dottie Mosher, in de Amerikaanse documentaire
October Country
Mohawk Valley, State New York, 2009

DEEL I

's Nachts hoort hij schoten, als het tenminste schoten zijn. Soms hoort hij ook geschreeuw. Maar wanneer Arnold de deur opent, op een kiertje maar, is er buiten niets dan de duisternis en het ruisende bos, het onschuldige gekabbel van de beek en soms het geluid van knappende takken. Af en toe vliegt een vogel op en klappert met zijn vleugels. Sinds Arnold op de berg is, is er niet één nacht voorbijgegaan zonder schoten en geschreeuw.

Bij de kassa van de M-Markt is er één klant voor hem, een oude man die zijn rug niet meer recht krijgt. De oude schuift zijn boodschappen op de band. Voor hem zijn de pakjes, zakjes en blikjes zo zwaar als bakstenen.

Schiet op, man.

Deze keer zijn het geen schoten of schreeuwen die Arnold zich verbeeldt. Deze keer is hij ervan overtuigd dat er iets met de hut is. Sinds hij in het wijnschap een droge witte heeft uitgezocht, denkt hij dat. Dat de hut misschien in brand staat. Of bedolven is geraakt onder vallend gesteente. Er schijnen ook inbrekers actief te zijn.

Met bevende handen overhandigt de oude de kassière zijn portemonnee, zodat zij het geld eruit kan pakken. Arnold legt zijn boodschappen op de band: wijn, macaroni, fruit, zout, thee, pure chocola, sigaretten. Alles wat boven op is. Nee, een klantenkaart heeft hij niet. Bonuspunten wil hij ook niet.

'Ik zou een klantenkaart nemen,' zegt de kassière.

‘Die heb ik niet nodig,’ zegt hij.

‘Je kunt er een reis naar Tunesië mee winnen.’

Ze zit vaak aan de kassa van de M-Markt. Ze is jong en heeft toch al een sleetse glimlach. Martina heet ze. Ze draagt het naambordje op de boord van haar stofjas. Bij haar scheiding groeit de kleuring eruit. Eigenlijk is ze niet blond, maar bruin. Wat hij niet allemaal ziet.

‘Ik wil niet naar Tunesië,’ zegt hij.

‘Ach wat,’ zegt de kassière. ‘Zolang er maar zon is.’

Ze lacht. Ze is een bekwame kassière. De scanner piept en piept terwijl zij praat en lacht. En toch duurt het hem te lang. Omdat hij zich van die idiote dingen in zijn hoofd haalt over de hut. Hij duwt de artikelen door totdat Martina opkijkt en het hoofd schudt.

‘Vanwaar ineens zo’n haast?’

Wat moet hij antwoorden? Moet hij zeggen dat hij denkt dat er iets met de hut gebeurt terwijl hij in het dorp boodschappen aan het doen is en in het wijnschap witte wijnen staat te bekijken? Je bent niet goed wijs, zal de kassière zeggen, je bent toch niet helderziend of Onze-Lieve-Heer. Ja, hij is niet goed wijs. Dat klopt wel. Altijd haalt hij zich van alles in zijn hoofd. De hond hoeft maar een paar minuten langer dan anders buiten te blijven of Arnold denkt al dat hij over een rotsrand is uitgeleden en zijn nek heeft gebroken. Of is verdronken in de beek. Ze zeggen ook dat er boven wolven zitten die een hond verscheuren als een dom lam. Maar hij heeft nog geen wolf gezien en de hond is tenslotte ook nooit iets overkomen. Net zoals de schoten in de nacht geen schoten zijn en de schreeuwen geen schreeuwen.

Hij geeft de kassière te veel geld.

‘Als je geld overhebt, heb je ook geen bonuspunten nodig,’ zegt ze, en ze lacht weer.

Arnold zegt gedag en duwt het boodschappenwagentje

naar de parkeerplaats. De hond ligt te dutten op de passagiersplaats en schrikt op als hij het chauffeursportier van de pick-up opentrekt. De hond springt over de stoelen, blaft en kwispelt met zijn staart. Arnold legt de boodschappen achter de stoelen.

‘Zit,’ zegt hij, ‘zit.’

Hij aait de hond over zijn nek, maar die blijft heen en weer springen. Een slecht opgevoed dier. Een bastaard. Een kruising van iets met een labrador. Vijf jaar geleden heeft Karen hem op een parkeerplaats langs de snelweg opgepikt.

Hij start de motor. Een goedig, gelijkmatig gebrom. Als hij haast maakt, kan hij binnen twintig minuten van het dorp op de berg zijn. Hij haalt een golfkarretje in. Bij de apotheek steken toeristen vlak voor hem over. Ze foeteren met opgeheven wandelstokken. Hij jaagt de pick-up door de tunnel onder de grote weg door, passeert een tractor die hortend en stotend van een akker afsukkelt. De afslag na de golfbaan neemt hij zo krap dat de hond van de zitting glijdt.

Toen Karen hem vond was de hond nog een puppy en zat hij halfdood en trillend van angst ineengedoken bij een glasbak. Om zijn nek zat een stuk roestig prikkeldraad.

Arnold lacht als de hond weer op de stoel kruipt. Hij is er al minder van overtuigd dat er iets mis is met de hut. Op het onderste deel van de weg gaat het bocht na bocht door langgerekte geulen, over steenslag en keien. Als hij over deze weg rijdt, kwijlt de hond zijn vacht onder. Hij heeft ook al eens in de auto gekotst. Daarom duwt Arnold nu zijn kop naar beneden om te voorkomen dat hij de bomen en struiken en varens ziet die langs de pick-up strijken, de oorzaak van het kotsen.

Halverwege liggen rotsblokken te wachten. In de schemering lijken het ook wel kadavers van vossen en dassen. Als Arnold niet uitwijkt, snijden ze met hun scherpe randen het oliecarter als een blik open. Maar hij weet precies waar ze lig-

gen. Hij heeft ze in de zomer zelf de weg op geduwd. Een hele week was hij daarmee kwijt. Sindsdien komen er geen wandelaars, geen bergbeklimmers en geen jagers meer met de auto tot helemaal boven.

Helemaal boven, dat is Arnolds berg. De naam van de berg staat op de wegwijzers. Maar hij noemt de berg berg. Net zoals hij de hond hond noemt. Toen Karen het dier vond, had ze het meteen langs de snelweg een naam gegeven. De naam kan Arnold zich niet herinneren.

Nee, dat is niet waar.

Hij zou zich de naam wel kunnen herinneren. Maar hij wil het niet.

02

‘Hoorde je dat?’

‘Wat?’

‘Er riep iemand,’ zegt Sandra.

‘Waar?’

‘Hiernaast.’

‘Ik hoorde niks, baby.’

‘Wel, er riep iemand.’

‘Als jij het zegt.’

Ze zweven in het donker. Alleen het licht van de straatlantaarn schemert door de kieren van het gordijn. Sandra rookt. De gloed van haar sigaret licht op als een gloeiwormpje. Ze laat het gloeiwormpje de letters van zijn naam vliegen. *CHRIS*. Eigenlijk heet hij Christian. Maar zo noemen zelfs zijn ouders hem niet.

Chris is nog niet echt wakker. Hij slaapt erna altijd.

‘Wat werd er dan geroepen?’ vraagt hij.

‘Stil of zoiets.’

‘Maar we zijn toch stil.’

‘Weet ik veel.’

‘Misschien heb je naar gedroomd, baby.’

Baby, baby, baby.

Sandra vindt het vervelend als Chris dat tegen haar zegt. Zo’n aansteller is hij toch niet? Anders noemt hij haar tenslotte ook altijd liever. Dat vindt ze veel fijner dan baby.

Maar het is zijn dag en daarom mag hij tegen haar zeggen wat hij wil.

Zijn dag hadden ze ook thuis kunnen doorbrengen. Ze hebben een fijn huis. Drie kamers, een balkon, een parkeerplek op de binnenplaats. Ze wonen dicht bij het station, maar toch is het er rustig. Daar kunnen ze blijven, ook als er ooit een kind komt.

‘Zal je me missen, baby?’ zegt hij, en hij pakt haar hand.

Tegelijkertijd zet hij de televisie aan. Het geluid staat uit. Ze streeft zijn tatoeage. Twee jaar geleden heeft hij haar naam op zijn arm laten zetten.

Sandra forever.

Het was zijn verlovingscadeau. Flarden schlagermuziek kruipen onder de kamerdeur door. Bij de burens klinkt gerinkel. Alsof iemand met een klokje belt. Het zouden ook ijsblokjes kunnen zijn die in een glas tinkelen.

‘Laat mij ook ’s, baby,’ zegt hij.

‘Natuurlijk zal ik je missen, wat denk jij dan,’ zegt ze, terwijl Chris een trekje van de sigaret neemt.

Dat hij zo praat, dat ze roken in bed en champagne drinken en de tv aan hebben staan, dat haar kleren overal in de kamer rondslingeren – haar bh heeft hij over de lamp gegooid, en ze moest lachen toen ze hem daar zag bungelen – dat ze hier daadwerkelijk zijn, in dit hotel, dat hoort allemaal bij hun spel.

Ze neemt een trekje van de sigaret. Vierentwintig is ze en ze gaat al vier jaar met Chris. Ze zijn nu één jaar verloofd. Als ze zou moeten zeggen hoe ze zich met hem voelt, zou gelukkig het juiste woord zijn.

Verliefd, verloofd, getrouwd, heeft Sandra onlangs tegen Nicole gezegd. Nicole is haar beste vriendin.

‘En wanneer trouwen jullie?’

‘Als Chris terug is.’

Ze zei het terloops. Zonder na te denken. Ze kan zich niets anders voorstellen. Nee, dat is niet helemaal waar. Ze kan het wel, maar ze wil het niet. Alleen al eraan denken maakt haar bang.

Chris buigt zich naar haar toe, zuigt zachtjes aan haar borst. Zijn baard kietelt. Die heeft hij laten staan sinds hij weet dat hij gaat. Zijn haar heeft hij afgeschoren. Alsof hij daar iemand anders wil zijn. Een Chris met baard en zonder haar. Ze streelt over zijn hoofd. Ze houdt zoveel van hem. De haartjes knisperen zachtjes onder haar vingers.

‘Mmm,’ zegt hij. ‘Dat is lekker.’

Uit de kamer ernaast klinkt een plof. Het zou de kurk van een champagneflles kunnen zijn. Misschien maken ze er daar ook zo’n knusse avond van, net als zij twee. Wie weet.

03

De pick-up maakt een onverwachte beweging, een schok, een zwaai de bosjes in. Het stuur schiet weg. Een knal. Arnolds hoofd slaat tegen de deurstijl, een klap als een vuistslag. Een scherpe pijnscheut schiet van zijn slaap tot achter zijn oog. Hij geeft een stevige ruk aan het stuur, houdt het vast, remt.

Nog nooit is hij tegen een van die klotestenen gereden.

Nog nooit. Hij dacht dat hij de weg zelfs met zijn ogen dicht kon rijden. Hij is de berg al eens in elf minuten en drieënveertig seconden op gekomen. Dat is zijn record. De motor is afgeslagen. De hond tilt zijn kop op. Arnold wrijft over zijn slaap en start de motor weer.

Om de paar dagen rijdt hij de berg af naar het dorp. Vandaag heeft hij in de boekhandel een tijdschrift over architectuur gekocht, omdat de foto's hem aanspraken. In de sportwinkel heeft hij wandelschoenen gepast die niet goed zaten. Uiteindelijk heeft hij een trui gekocht. Daarvoor was hij nog op het postkantoor geweest.

'Hetzelfde als anders, meneer? Tweehonderd?'

De man achter de balie heeft een snor met punten als de vleugels van een libel. Arnold haalt eens in de vier weken die tweehonderd euro. Als het zo doorgaat, is er meer geld dan hij tijd van leven heeft. Zelfs als dat nog dertig jaar zou zijn. Over dertig jaar is hij tachtig.

Na de rotsen komt een steile klim van vijfendertig graden. Het verkeersbord waarop dat staat aangegeven is door iemand met een geweer beschoten. De inslaggaten vertonen sporen van roest. Op de helling moet hij naar de laagste versnelling schakelen en elke keer als de pick-up tegen de schuinte op kruipt, heeft hij het gevoel alsof hij en de hond op een schildpad rijden.

Op het laatste stuk achter de brug over de beek vlak de weg af. Hij geeft gas, laat de pick-up door de bochten scheuren zodat de auto steunt en knerpt, zodat de hond zijn nagels in de stoel slaat, huilt en met zijn kop schudt zoals de oude bij de kassa van de M-Markt. Waar hij nu om moet lachen. Hij lacht nu ook om zijn hersenspinsels. Wat zou er met de hut moeten zijn?

De weg is zacht geworden van de regen. Op het vlakke stuk onder de hut draaien de wielen door. Hij schakelt de auto

vooruit en achteruit, twee, drie keer moet dat, dan pas staat de pick-up op zijn plek tussen de twee beuken.

04

Ach ja, het spel. Het was een idee van Chris. Die is gek op spelletjes. Counter Strike, de voetbaltoto, poker, paintball. Stomme jongensdingen. Het spel dat zij samen spelen gaat zo: ze gaan naar het Hotel Central, afzonderlijk natuurlijk. Het ligt op een steenworp afstand van hun huis. Als Sandra zou willen, hoefde ze het gordijn maar open te trekken en zou ze hun balkon kunnen zien, de rood-witte parasol en de planten.

Nou is het best gek om direct bij de burens een hotelkamer te nemen. Dat weet ze zelf ook. Het is zo gek dat ze zelfs Nicole niets over het spel vertelt.

Als ze het hotel betreedt, zit hij al aan de bar. Het Central is een nette zaak. Drie sterren. Er zijn vaak zakenmensen. Als er een beurs is in de stad, vragen ze voor de kamers het dubbele. Sandra gaat in de lobby zitten, bladert in tijdschriften. Tot ze het nauwelijks nog uithoudt. Soms draait een van de zakenmannen zich naar haar om en af en toe krijgt ze een drankje aangeboden.

Ze moesten eens weten.

Als Chris lang genoeg heeft gewacht, gaat ze aan het andere uiteinde van de bar zitten. Ze kijken allebei in hun glas en negeren elkaar. Op een gegeven moment bestelt hij voor haar een caipirinha en laat ze haar rok opkruipen.

‘Wil je me verklappen hoe je heet?’ vraagt hij wanneer hij naast haar gaat zitten.

‘Melanie,’ zegt ze. Soms zegt ze ook wel dat ze Jennie of Nicki heet.

‘Mooie naam,’ zegt hij.

In de kamer ernaast klinken stappen. Dan stilte. Een minuut misschien. Er wordt doorgetrokken. Dan weer stappen, ze lopen naar het raam. Weer stilte, een paar seconden maar. Misschien net genoeg om een blik op de straat te werpen.

‘Het is hier erg gehorig.’

Ze vraagt zich af of ze te luidruchtig was eerder, toen ze met Chris sliep.

‘Hmm,’ zegt hij.

Aan de bar begint hij al voor de tweede caipirinha met zijn verhalen. Hij is dan niet Chris, maar ene Joe uit Las Vegas die Aston Martins verkoopt, maar alleen tot het zijn band zal lukken door te breken.

‘We heten *The Asses*.’

‘Klinkt goed,’ zegt ze, en ze roert zo verveeld mogelijk in haar glas.

‘Weet je wat “The Asses” betekent?’

‘Volgens mij wel.’

‘De meesten denk dat het “De klootzakken” betekent. Vanwege *asshole*, begrijp je?’

‘Is dat niet zo?’

‘Daar gaat het nou net om, dat “The Asses” vertaald “De ezels” betekent.’

En dan lachen ze allebei.

Vervolgens vertelt die Joe uit Las Vegas nog meer vreemde verhalen. Dat hij in de Hoover Dam een keer een haai aan de haak heeft geslagen, dat hij in de woestijn op de rotorbladen van een helikopter een coyote heeft geroosterd, dat hij in de Trump Tower eens een half miljoen dollar heeft gewonnen met blackjack en die vervolgens meteen weer ernaast in het MGM aan de roulettetafel heeft verloren. En terwijl Joe dat allemaal vertelt, legt hij zijn hand op haar dij.

Chris is zo lief.

Vandaag heeft hij alleen gezegd dat hij Joe heet en Aston Martins verkoopt in Vegas. Zijn hand lag meteen al op haar been. Het is hun laatste avond. En toen waren ze ook al in de kamer. Kamer zeven. Die nemen ze altijd.

‘Hey, baby,’ zegt hij, en hij streelt haar borsten en buik, schuift zijn hand tussen haar dijen en laat een volmaakt kringetje rook naar het plafond opstijgen.

‘Heb ik je al gezegd dat je de lekkerste chick bent die hier rondloopt?’

Laat hem maar baby zeggen, laat hem maar zo praten als die gasten in Amerikaanse films. Sandra weet toch wel wat er met hem aan de hand is. Ze weet wanneer hij bang is. Dan krijgt hij een droge huid. Zijn gezichtshuid wordt zo droog dat de schilfers naar beneden dwarrelen als sneeuw.

05

Vanaf de plek waar de pick-up staat naar de hut zijn het driehonderddertien stappen. De wind ruist langs de boomtakken. De maan schemert door de toppen. Het bos is vandaag zwarter dan anders. Arnold hijgt van de klim. De hond loopt voor hem uit. Om de tien, twintig stappen kijkt hij achterom. De rugzak met de boodschappen trekt zwaar aan zijn schouders. Hij haast zich over de glibberige ondergrond achter de hond aan.

Het heeft de afgelopen nacht gesneeuwd. De eerste sneeuw van de herfst. Het was slechts losse poedersneeuw die geluidloos op de aarde viel. ’s Ochtends klaarde het op, de zon rees aan de hemel, verwarmde de wind, en afgezien van een paar plekken smolt de dunne witte laag snel weg.

Iemand heeft hier gelopen. Onlangs nog. Er zijn voetaf-

drukken. Hij volgt het spoor met de zaklamp. Het profiel van een sportschoen misschien. Bergopwaarts. Bij de spar die afgelopen winter is omgevallen, begint de hond te blaffen. Arnold loopt erheen, duwt de natte varens opzij, bukt zich. Een steenmarter in de val. Iemand heeft de kop van het dier ingetrapt. Lang kan hij hier nog niet liggen, het bloed is lichtrood. In de volgende twee, drie voetstappen zitten bloed en hersenen van de marter gekleefd, dan vervaagt het spoor.

Arnold krijgt nu nauwelijks nog lucht. Het zweet gutst over zijn voorhoofd en rug. Zijn hart bonst zwaar. Onherbergzaam terrein hierboven, alleen maar uitgestrekte steenslagvelden, graten en bergkammen. Zijn hut zit zo dicht tegen de rots aan dat het lijkt alsof hij uit de steen is gegroeid. Daarachter stijgt de rotswand loodrecht op. Dertig meter misschien. Op nog geen veertig passen daarnaast springt een beek uit de wand. In de winter verstart het water tot ijs. In de zomer besproeit hij de weide en het mos aan de voet van de rotswand. Soms gaan daar kinderen van vakantiegangers staan, strekken hun armen uit naar de sproeiregen en houden niet meer op met schateren.

De hond is doorgelopen. Blaft weer, moet nu bij de hut zijn. Om de paar meter blijft Arnold staan, hapt naar adem. Zijn slaap klopt van de klap tegen de deurstijl. Het terrein voor de hut is omheind met een schouderhoge houten schutting. De hond staat bij het hek, met zijn neus bij de grond. Het hek staat open, wat niets hoeft te betekenen. Het staat vaker open. Al weken stelt hij de reparatie van het slot steeds weer uit.

De hond glipt door het hek, loopt de veranda van de hut op. Die is overdekt. Er staan een stoel en een smalle tafel, waar Arnold vaak naar het dal zit te kijken.

De hut is laag, het plafond slechts drie handbreedtes boven zijn hoofd. Er zijn een woonkamer en een voorraadkamer. Er leunt een schuur tegenaan. Onder de veranda strekt zich

een steil aflopende weide uit. Die is honderdvijftig stappen diep en honderdzeventig breed. Achter de schutting loopt een wandelpad, maar daar komen zelden wandelaars.

Dit is zijn stukje aarde. Arnolds heilige land. Afgezien van hem heeft hierboven niemand iets te zoeken.

06

‘Stil even,’ fluistert Chris. ‘Nu hoorde ik ook iets.’

Maar Sandra is al stil. Ze hoort de schlagermuziek. Een deur slaat dicht. Snelle stappen op de gang. De lift rommelt luid in de buik van het hotel, alsof de schacht te nauw is. Op straat brult een motor langs. Uit de zaal warrelt vrolijk geroep en geklap. Toen Sandra om de kamersleutel vroeg, kwamen de obers net met varkensschenkels op aardappelpuree en rodekool uit de keuken. De obers transpireerden en de schenkels trilden.

‘t Klinkt alsof er hiernaast iemand huilt.’

‘Ik hoor alleen die stomme schlagers.’

‘Zou het een hond zijn?’

‘Nu hoor ik het ook. Maar een hond huilt heel anders.’

‘Hoe dan?’

‘Een hond jankt toch meer dan dat hij huilt. En hij haalt zijn neus niet op.’

‘Jij bent echt slim, baby.’

Hij staat op, legt zijn oor tegen de muur. Hij heeft een perfect lichaam. Geen gram te veel. En groot is hij, veel groter dan Sandra. Naast deze reus is ze echt een baby.

‘Nu is het daar weer stil.’

‘Kom hier, nieuwsgierig aagje,’ zegt ze, en ze gooit het kussen naar hem.